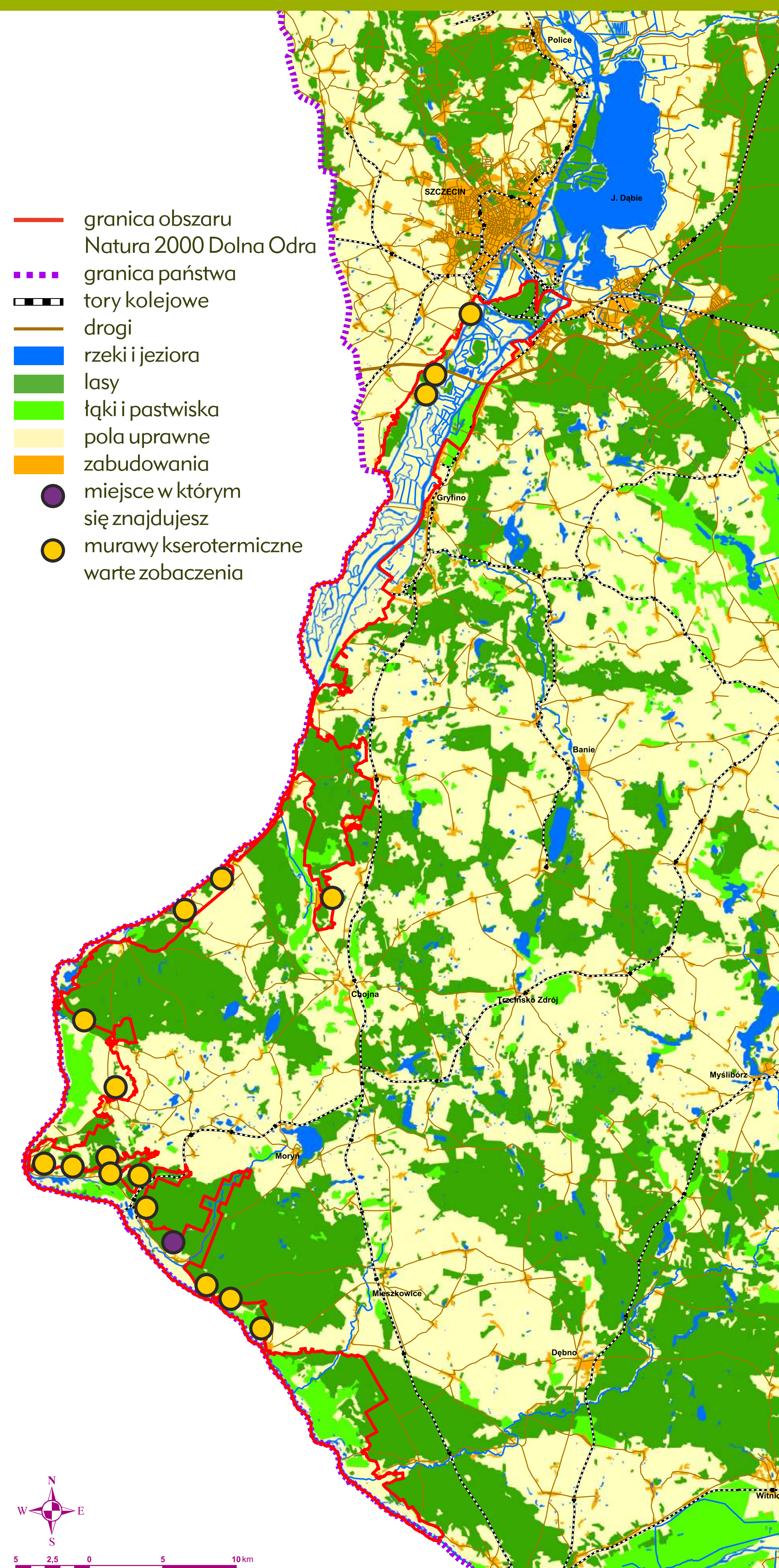

MURAWY CIEPŁOLUBNE

Obszar siedliskowy sieci **Natura 2000 Dolna Odra** został powołany w celu ochrony blisko 90 kilometrowego, naturalizującego się od kilku dziesięcioleci odcinka doliny Odry między Kostrzynem a Szczecinem. Obejmuje **rozległe tereny zalewowe ze starorzeczami, płatami łągów, szuwarów, torfowisk, łąk i wydm**. Ponadto specyficzny, ciepły klimat doliny Odry, niewielka ilość opadów i dużo dni słonecznych w roku sprzyjają istnieniu licznych płatów muraw ciepłolubnych.

Murawy kserotermiczne oraz ciepłolubne murawy napiaskowe to jedne z najcenniejszych i najbardziej zagrożonych wyginięciem typów nieleśnych ekosystemów w Europie. Przystosowane są do siedlisk silnie nasłonecznionych a co za tym idzie: mocno nagrzanym i wysuszonym (wyraz **kserotermiczne** pochodzi od greckich słów **kseros** – **suchy** i **thermos** – **ciepły**). Takie warunki panują głównie na nieleśnych zboczach o wystawie południowej i zachodniej, gdzie temperatura podłoża może dochodzić nawet do 70° C. Ponadto podłoże na którym murawy się wykształcają są zasobne w **węgiel wapnia**.

Mimo tak ekstremalnych warunków, w jakich występują murawy ciepłolubne są jednymi z najbogatszych gatunkowo siedlisk na świecie. Występuje na nich wiele rzadkich grzybów, roślin i zwierząt. Na tej murawie, koło Starych Łysogórek występują m.in. tak specyficzne gatunki jak: **ostnica włosowata** i **kostrzewa piaszkowa** – rzadko spotykane trawy o wąskich, twardych i ościstych liściach; **turzyca delikatna** – drobna i niepozorna lecz bardzo rzadka roślina, **rozchodnik ostry**, i **strzęplica sina**.

Murawy są tzw. **siedliskami półnaturalnymi**, czyli związanymi ze specyficznym gospodarowaniem przez człowieka, głównie **wypasem zwierząt, koszeniem** i **okazjonalnym wypalaniem**. Takie użytkowanie skuteczne hamuje sukcesję naturalną czyli proces wkraczania gatunków krzewiastych i drzewiastych, a co za tym idzie stopniowej przemiany terenów otwartych w zarośla i lasy.

W przypadku murawy koło Starych Łysogórek **pozyskiwanie piasku lub żwiru stworzyło warunki odpowiednie do powstania niewielkiej murawy ciepłolubnej**. W wyniku pozyskiwania kruszywa odsłonięty został piach, powstały niewielkie osypujące się skarpy, na których z czasem pojawiła się roślinność ciepłolubna.

Głównym zagrożeniem dla muraw ciepłolubnych oprócz zarastania lub zalesiania, które prowadzi do zmian abiotycznych (wzrost zacienienia i wilgotności) i skutkuje zanikaniem cennych gatunków roślin ciepłolubnych jest m.in. **tworzenie dzikich wysypisk śmieci oraz wykopywanie i zrywanie rzadkich roślin na murawach**.

